

Rypsi Rapsi 2025

Kuukausittain päivittyvä ajankohtainen
öljykasvien markkinatilanne
meillä ja maailmalla

8 / 2022

Katsauksen toimittaa Ulrika Wikström (Vilja-alan yhteistyöryhmä VYR)

18.8.2022

Niemi-säätiö
Kylvösiemensäätiö

Kotimaan markkinat

Kotimaan hinnat

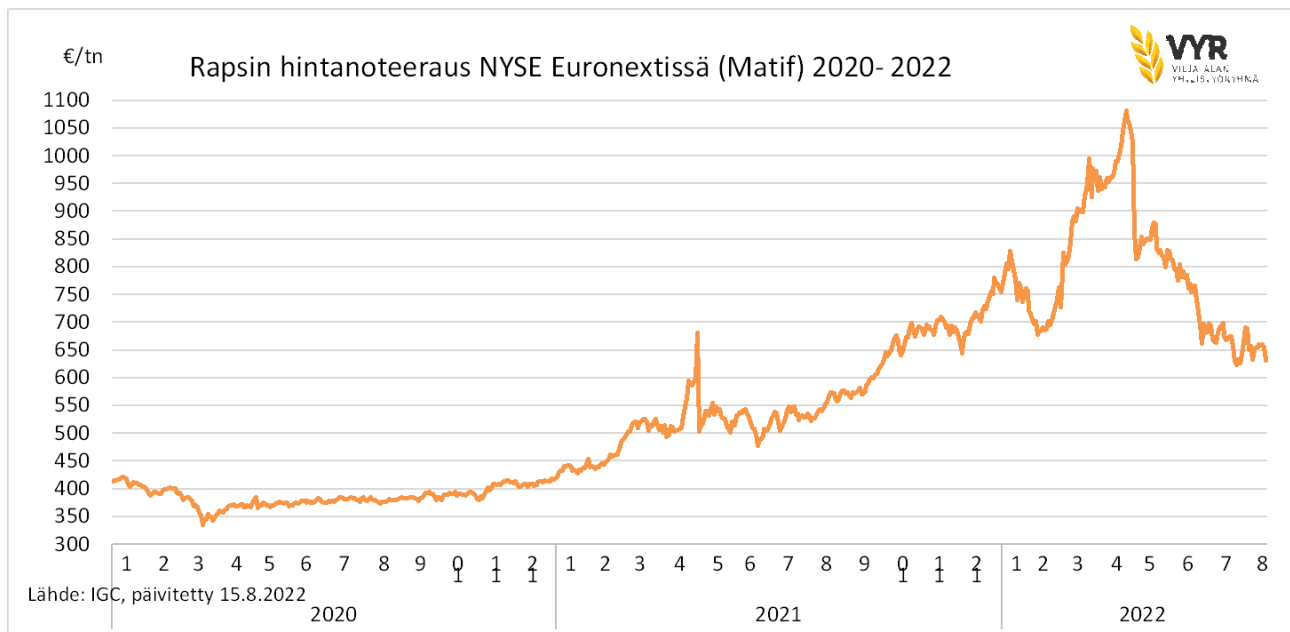
Kotimaan rapsin ja rypsin edellisen markkinointikauden hintahuiput nähtiin maaliskuussa, jonka jälkeen hinnat lähtivät laskuun. Kesän aikana hintakehitys on kotimaassa jatkunut laskusuuntaisena. Kotimaan rapsin ja rypsin tämänhetkiset julkiset hinnat ovat kirjoitushetkellä (17.8.) 602–625 €/tonni paikkeilla (625 €/t Kirkkonummi) ja hinnat tuleville toimitusjaksoille 599-622 €/t (622 €/t Kirkkonummi). Laskua noin parin kuukauden takaisin vastaaviin hintoihin verrattuna on tämänhetkisissä hinnoissa noin 150 €/t. Seuraavalle satokaudelle kirjoitushetken (17.8) hinta on 605 €/t.

Euroopan markkinat

Rapsin hinnat NYSE Euronextissä (Matif)

Rapsin hintakehitys Pariisin pörssissä NYSE Euronextissä kääntyi keväällä laskusuuntaiseksi maaliskuussa saavutettujen hintahuippujen jälkeen. Heinäkuussa uuden markkinointikauden vaihduttua hintakehitys on jatkunut laskevana.

Rapsin lähin futuuri (marras 22) Pariisin pörssissä NYSE Euronextissä on kirjoitushetkellä (17.8.) 625 €/tonni. Marraskuun 2022 futuurissa laskua noin parin kuukauden takaiseen on noin 70 €/t. Helmikuun 2023 futuuri on nyt (17.8.) 628 €/tonni.

Rapsin hintanäkymiä

- 🌻 Rapsin hintojen odotetaan olevan uudella alkaneella markkinointikaudella 2022/23 edellisen kauden 2021/22 hintahuippuja keskimäärin alhaisemmalla tasolla, mikäli rapsin toteutunut sato on odotetulla tasolla ja varastot lähtevät elpymään.
- 🌻 Hintapainetta syntyy myös kasviöljyjen kautta, sillä EU:n kasviöljyvarastojen odotetaan kasvavan.

Öljykasvit & jalosteet EU:ssa markkinointikaudella 2022/23

Markkinointikaudella 2021/22 EU:n rapsivarastot vähenivät 1,1 miljoonalla tonnilla ja kauden päättyessä varastot olivat erittäin alhaisella tasolla (0,7 Mt). Kuluvalle uudella markkinointikaudella 2022/23 EU:n rapsin tuotannon (18,5 Mt) odotetaan olevan 1,5 miljoonaa tonnia enemmän kuin edellisellä markkinointikaudella (17,0 Mt). Rapsin murskauksen ja käytön ennustetaan kuitenkin myös lisääntyvän 2021/22 markkinointikauden verrattuna rapsin ollessa kilpailussa houkutteleva vaihto soijalle. Taseen odotetaan näin ollen pysyvän tiukkana myös kuluvalle markkinointikaudella 22/23.

Auringonkukan EU-taseen odotetaan markkinointikaudella 22/23 olevan ylijäämäinen huomattavasta tuonnista johtuen. Tuotantoennustetta on kesäkuun jälkeen laskettu noin viidellä prosentilla ja tuotannon odotetaan olevan lähes samalla tasolla kuin päättyneellä markkinointikaudella 21/22.

Soijan EU-taseen odotetaan olevan tasapainoinen alkaneella markkinointikaudella 22/23 ja taustalla vaikuttaa muun muassa ennustettu teollisuuden kysynnän väheneminen. Päättyneellä markkinointikaudella 21/22 tase oli hyvin tiukka. Tuotantoennustetta on kesäkuun jälkeen laskettu noin seitsemällä prosentilla ja tuotannon odotetaan olevan lähes samalla tasolla kuin edellisellä markkinointikaudella.

Kasviöljyt ja rehut

- 🌻 Kaikkien kasviöljyjen EU-taseen odotetaan olevan tasapainoinen markkinointikaudella 2022/23
- 🌻 Kaikkien kolmen rehun (rapsi, auringonkukka ja soija) EU-taseen odotetaan olevan tasapainoinen markkinointikaudella 2022/23

Kasvukauden olosuhteiden vaikutukset öljykasveihin EU-alueella

EU-alueella kasvukausi oli monilla alueilla äärimmäisen kuuma ja kuiva. Pahiten epäedullisista olosuhteista ovat kärsineet iso osa Espanjasta, Etelä-Ranska, Pohjois- ja Keski-Italia, Keski-Saksa, Pohjois-Romania, Itä-Unkari ja Länsi- ja Etelä-Ukraina. Eniten äärimmäisistä sääolosuhteista ovat näillä alueilla kärsineet kevätmuotoiset viljelykasvit, öljykasveista auringonkukka ja soija. Rapsi on kärsinyt olosuhteista vähemmän ja sato-odotukset EU:n rapsin tuotannossa olivat heinäkuun lopulla arvioituna hyvät tai kohtalaiset. Äärimmäinen kuumuus ja kuivuus leikkasivat kuitenkin myös rapsin satopotentiaalia joissain maissa. Unkarissa kasvukausi on ollut rapsille erityisen heikko epäedullisista kylvöolosuhteista ja jatkuvasta kuivuudesta johtuen. Auringonkukan ja soijan tuotantoennusteet ovat laskeneet satopotentiaalin leikkaannuttua epäedullisissa olosuhteissa. Erityisesti kukintavaiheeseen osuneet kuumat ja kuivat jaksot ovat vaikuttaneet negatiivisesti sato-odotuksiin. Ainakin Espanjassa auringonkukan varhaisimmat sadonkorjuutulokset ovat olleet heikkoja. Koko Euroopassa auringonkukan tuotantoennustetta on kesäkuun ennusteen jälkeen laskettu noin kahdeksalla prosentilla ja soijan noin yhdeksällä prosentilla.

Kuumat ja kuivat olosuhteet ovat Euroopassa vaikuttaneet myös rapsin kylvöihin viivästyttävästi.

Nostoja globaaleilta markkinoilta

- 🌻 Kanadaan ennustettu kuumaa ja kuivaa – mahdollisia negatiivisia satovaikutuksia Canolalla
- 🌻 Yhdysvalloissa, erityisesti Keskilännessä kuumaa ja kuivaa -> epäedulliset olosuhteet soijalle
- 🌻 Soijan tuotantoennustetta (USDA WASDE 12.8.2022) kuitenkin nostettiin hieman – raportin jälkeen kuumat ja kuivat olosuhteet ja satovaikutukset voivat olla negatiivisia kriittisessä palontäyttymisvaiheessa.

Lähteet:

- 🌻 Avena
- 🌻 IGC
- 🌻 EURONEXT prices
- 🌻 Strategie Grains, EU Oilseed report
- 🌻 JRC MARS Bulletin, Crop monitoring in Europe July 2022, vol. 30 no. 7